

Kész a MÁV új menetrendje

Csökken a menetidő Szeged és Budapest között

(Kiküldött munkatársunktól.)

Első menetrendünket 125 évvel ezelőtt állapították meg: 1846. július 16-án indult meg Magyarországon a vasúti közlekedés. A menetrend azóta három sorról 900 oldalra növekedett. Ennek legújabb változatát, a május 23-án életbe lépő 1971-72-es könyvet ismertette tegnap, csütörtökön sajtótájékoztatón dr. Mészáros Károly, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója, s szöjt az új ötéves terv feladatairól is.

A IV. ötéves terv első két évében a vasút általános üzemi helyzete még nem teszi lehetővé, hogy lényegesen jobban kielégítsék az egyre nagyobb személy- és áruszállítási igényeket. A nagyarányú pályarekonstrukció miatt csak néhány vonalon tudják egyelőre csökkenteni a menetidőt: Budapest és Debrecen, illetve Budapest és Szeged között. Az új menetrendből kitűnik, hogy ismét közelebb került a fővároshoz Szeged: a reggeli gyors például május 23-tól 6.36-kor indul és 9.10-re ér a Nyugatiuba, a Budapestről este fél hétkor induló gyorsvonat 21.05-re ér Szegedre.

A MÁV idén 275 új, nagy befogadói képességű személykocsit vásárol, s a meglevőkből 300 elavult favázast selejtezik ki. Ez azt jelenti, hogy 2500-zal több ülőhely lesz már ebben az évben a vonatokon, s új járatokat is indíthatnak. Május 23-tól közlekedik például a Nyugati pályaudvar és Nyiregyháza között az új Szabolcs-expressz. Ugyanakkor a Borsod-expresszt visszaminősítik „klasszikus” gyorsvonattá, mert a beérkezett kéréseknek eleget téve több helyen kell megállítani, hogy a megfelelő kihasználást is biztosítsák. Változások lesznek a hazánkat a külfölddel összekapcsoló vonalakon is: a bécsi, illetve soproni gyorsvonatpár május végétől Arrabona-expressz elnevezéssel közlekedik. A nyári fődényben összesen 20 pár nemzetközi vonat kapcsolja össze majd Budapestet az európai fővárosokkal. Az élenkölő nemzetközi forgalomra jellemző, hogy Prágába naponként nyolc, Berlinbe és Bukarestbe öt, Bécsbe négy, Belgrádba három, Moszkvá-

ba, Varsóba, Lipcsébe és Kassára kettő, Párizsba, Szófiába, Malmöbe, Rostockba, Rijekába, Poprádra, Várnába és Burgasba naponta egy vonatpár közlekedik.

A hálózat sűrűségét tekintve Magyarország a második helyen áll Európában. Ez azonban nem jelent előnyt, sőt, a következő években a korszerűsítés során éppen arra fog törekedni a MÁV, hogy minőségileg átalakítva egyszerűsítse a hálózatot. Elsősorban a 2500 kilométeres törzshálózatot fejlesztik, amelyen egyre több lesz a Diesel-mozdony. A MÁV vezérigazgatója megemlíti, hogy két évvel előbbre hozzák a dízelesítést — ezzel főleg a Dunántúl jár jól —, s ebben nagy szerepet vállal a Szovjetunió, amely egy év alatt 72 Diesel-mozdonyt szállít majd hazánknak.

A vasúti közlekedés fejlesztésére a következő öt évben 30 milliárd forintot költenek, de ennek felét az úgynevezett „infrastruktúra”

minőségi javítására fordítják; ez állomások felújítása, a berendezések korszerűsítése. Még viszonylag sokáig lehetünk szemtanúi annak, hogy a régi és új technika együtt lesz jelen a vasúti közlekedésben. A 125. évforduló körül mégis jelentős események játszódnak le a MÁV-nál: befejezik a budapest-szobi vasútvonal villamosítását, s hamarosan kipróbálják a „jövő vonatát”, Szerencs és Nyiregyháza között. A teljesen automatizált vonatot Debrecenből fogják irányítani.

A sajtótájékoztatón számos kérdésre válaszoltak a MÁV vezetői. Tóth László főigazgató munkatársunk kérdésére elmondta, hogy a meggyorsult járatok és a kihasználtság miatt bizonyos vonalakon kicserélik az étkezőkocsikat egy korszerűbb típusra. Az úgynevezett „bisztrókocsik”, amelyek külföldön is beváltak, több vendéget tudnak ellátni, mint a hagyományosak.

V. M.

Egy hét múlva nyílik a BNV

A Budapesti Nemzetközi Vásár előkészületei utolsó szakaszukhoz érkeztek. Egy hét van hátra az idei vásár megnyitásáig, május 21-ig, amikortól tíz napon át

A Fősped eddig 100—150 teherautóval fuvarozta az árut a vásárvárosba, de akár 200 gépkocsit is munkába tud állítani.

Kedz kibontakozni a vásárváros végleges arculata is.

A városligeti tó fölött két, az eddiginél szebb és szélesebb híd épült. Az egyik a külföldiek találkozóhelyéhez, a másik a hajóipari pavilonhoz vezet. Készül a gyermekmegőrző. Festik a vásár főkapuinak homlokzatát, és festők dolgoznak a Xenon-tornyon is, ahol izzót cserélték, hogy

még ragyogóbb fényárban ússzon esténként

A város főtere. Kihelyezték a 16 információs fülkét. A BNV előkészítéséhez tartozik, hogy a Budapestre érkező külföldiek és hazaiak tájékoztatására a főútvonalakon, a főváros határánál és a vásárra vezető valamennyi útszakaszon jelzőtáblákat helyeznek el. (MTI)

35 külföldi ország technikai újdonságait, exportárlatát tanulmányozhatják a szakemberek és az érdeklődők,

találkozhatnak a kereskedelem és ipar képviselőivel.

Csütörtökön már három — főleg dekoratőrök, grafikusok, szerelők, kertészek, s az építőipar csaknem valamennyi ágának képviselői — dolgoztak a vásárváros épületeinek, terveinek szépítésén, és szerelték a kiállítandó gépeket.

A vásár építői között már 1200 külföldi is van.

A Masped eddig 5000 tonna külföldi árut fogadott. Megérkezett a szovjet pavilon teljes kiállítási anyaga, és csaknem valamennyi áru a csehszlovák, a lengyel és az NDK-pavilon számára is.

nák a tegszorosabb együttműködésre, egymás mindenkori segítésére képesek, még a fegyverzet és technikai ellátás vonatkozásában is. Mindez együtt, nekünk — a hazai építőknél és fegyveres szolgálatot teljesítőknél egyaránt — biztonságot, erőt nyújtó érzés. Olyan szövetség részei vagyunk, amelyben az egyetemes társadalmi haladás ügye és a biztonságához szükséges erő együtt van.

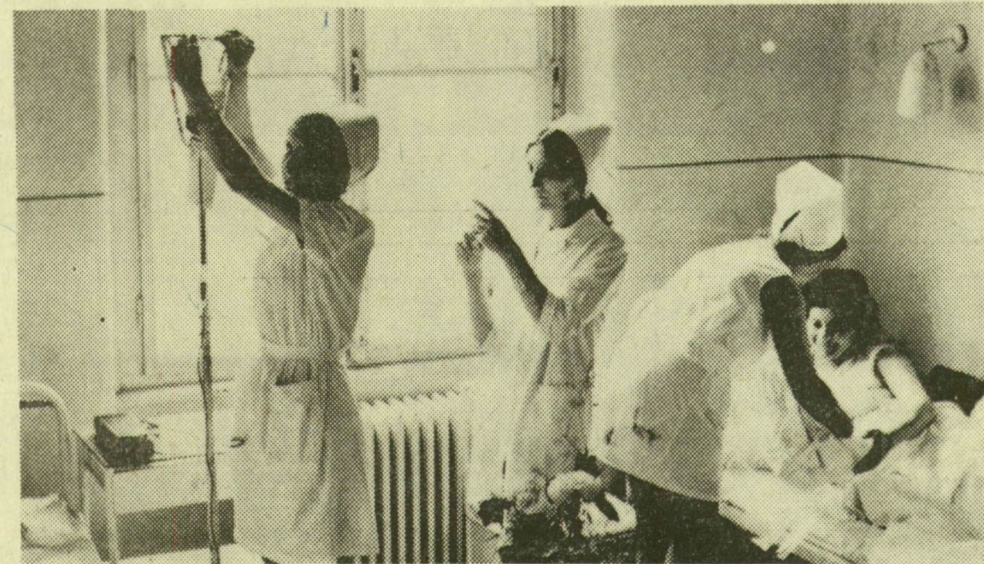
A hadügyben végbemenő forradalmi változások megkövetelik, hogy védelmi szervezetünk állandóan korszerűsödjék. Ezen belül kiemelkedő szerepe van a vezetés színvonalára való emelésének, hogy megfeleljen a „gyorsuló idő” hadügyben is jelentkező követelményeinek. Ezt a célt szolgálta a Politikai Tanácskozó Testület 1969. március 17-én, Budapestben hozott határozata az Egyesített Fegyveres Erők vezető szerveinek továbbfejlesztéséről. Megalakult a tagállamok honvédelmi minisztereiből álló bizottság, mint a szövetség legmagasabb katonai szerve. A vezetés színvonalának emelését, a koordináció hatékonyságának fokozását szolgálja a nemzeti parancsnokságok képviselőit is magába foglaló — új szervezett — Egyesített Főparancsnokság.

A tagállamok egyesített védelmi erejének fejlődése, az ütközésszerű növekedése azonban nemcsak elméleti, szervezési, vezetési és kiképzési kérdéseket vet fel. Szüntelenül növekednek a követelmények a harc megvívásához szükséges haditechni-

kai eszközök tekintetében is. A tagországok a követelmények kielégítése érdekében eddig is nagy erőfeszítéseket tettek. Kutatták, keresték, hogy a rendelkezésükre álló lehetőségeket minél ésszerűbben, gazdaságosabban és egymással szoros együttműködésben hasznosítsák. E téren is további lehetőségeket teremt a Varsói Szerződés szervezetén belül létrehozott haditechnikai koordináló szerv. Ennek segítségével összehangoltabb, jobb elgondolásokat és javaslatokat tudunk kialakítani a haditechnikai eszközök és fegyverrendszerek további tökéletesítésére és egységesítésére.

Alapvető törekvésünk, hogy a katonai célszerűség és gazdaságossággal párosuljon. Szocialista államban elengedhetetlen követelmény — és meg is van minden feltétele annak —, hogy az össztársadalmi termelésből a védelemre fordítható eszközöket a lehető legnagyobb hatásokkal, minél ésszerűbben hasznosítsuk. Ezért egyesített védelmi szervezetünkben maximálisan arra törekszünk, hogy mind a kutatásban és fejlesztésben, mind a gyártásban, minél kisebb ráfordítással minél nagyobb hatékonyságot érjünk el. Nem szükséges bővebben magyarázni, hogy a kollektív vitásban rejlő lehetőségek jobb kihasználása milyen előnyöket jelent hazánk népgazdasági szempontjából is.

Az elmúlt tizenhat esztendőben a Varsói Szerződés országai többször is kezdeményezően léptek fel az álla-

Menekülés a pályáról

Egészségügyi intézményeink kóros tünete, hogy hiányzik a középkader. Apólonok, védőnők, szülésznők: orvosok segítségére, betegek ellátására. S jöllehet a jelenség régebbi, utóbb ösztönző intézkedések (egészségügyi szakközépiskolák, ösztöndíjak, fizetésrendezés stb.) siettek tüneti kezelésre, a ház nem szűnik, legfeljebb csendesül, méréklődik. Nincs varázsa a pályának? Vagy az elvárások és a megbecsülés disszonanciája riogatja a várományos korosztályt? Fialat lányokról van szó, akik középiskola után hasztalan ostromolják az egyetemeket, szakképesítést keresnek jövőjük kibiztosítására, többségben meg is szeretik a fehér kórtermeket, de nem oly elszántak, hogy a tornyosuló nehezségek előtt ne válasszák az először kinyíló kiskapukat. Műtőbe, asszisztenciára, irodákba, házasságba menekülnek a pályáról.

AZ ISKOLA.

A szegedi orvosgyermek női klinikája azért jellemző, mert ott a cipő láthatóan házon belül szorít. A harmadik emeleti szülésznőképző lankadatlanul bocsátja ki az okleveles szülésznőket — s lent a klinikán évek óta képtelenek megfélemlő erőkké, huzamosabb időre betölteni a szülésznői státuszokat. Akiiket megszólít a riport, két évtizede ismerik belülről, saját bőrükön érzik a feszítő gondokat: Dr. Széll Istvánné, a képző vezetője az egyik oktató, dr. Rapsák Vilmos főorvos és Rácz Imréné főnővér, aki a klinikán fogadja a végzősöket.

A képző 1948 óta másfél,

utóbb két éves kurzusokkal ad szakmát hallgatóinak, két esztendeje szerveztileg az egészségügyi szakiskolák Tolbuhin sugáruiti központjához tartozik. 1950-től egységes tematikával oktatnak: dióhéjban ugyanazt, amit a medikusoknak, hozzá speciális szakmai ismereteket. Kezdetben négy elemivel vettek fel: 1954-től jelentkeztek az érettségizettek, két éve már szinte kizárólag középiskolai bizonyítvánnyal fogadnak.

Dr. Széll Istvánné: Tapasztalatunk, hogy a hajdani 4—8 osztályosok ragadtak meg a pályán, a munka mellett leérettsgiztek. Elsősorban rájuk támaszkodunk, akiknek akkor felemelkedést jelentett a klinika — ök ma a törzsgárda. A most érettségizetteket csábítja az egyetem, jeles tanulónk meg is pályázzák — az ittmaradók viszont nem érzik igazán hivatásuknak, könnyen csalódnak, belefáradnak a megerhelő munkába. Kényelmesebb, szebb csengésű beosztásokat keresnek, kevesebb strapával.

Az iskola körülményei mostohák. Szűk folyosókanyarban a néhány terem hálósza és oktatási célokat szolgál. Az intézet bentlakásos, harmincöt növendék között jelenleg csak kettő szegedi, egy Csongrád megyei! A tanács egészségügyi osztálya is jogos dilemmával gondolkodik fejlesztésére, hiszen: nem szegedieket, nem Szegedre képeznek Szegeden. A végzősök többsége szülővárosába pályázik.

MIÉRT?

Nincs nővérszállás, nem beszállva az időközben férjhezmenőkről. A drága albertre nem futja, csak helyiiekkel pedig nincs elegendő utánpótlás. Kifaggytam a képesítőket előtt álló hallgatókat. Kaló Erzsébet Özdról jött, előzőleg már dolgozott kórházban, medikusnak készült.

— Már nem próbálkozom újra az egyetemmel, visszamegyek Borsodba. Hogy miért üres a pálya? Nem feltétlenül az anyagi — az erkölcsi becsülete is kevés. Öszinte lehetek? Semmi pénzért sem maradnék. Rézint, mert olyan munkákat is végezhetnek, amit másoknak kellene — persze ez a munkaerőhiányból adódik —, s részint mert sértő megkülönböztetést érzünk a fiatal orvosokkal, sőt az asszisztensnőkkel szemben. Dolgoztam már rendelőben, másképp beszéltek velünk.

Virág Éva a győri kórházba készül:

— A munkához képest kurta a fizetség, a szakmai tudásunkra olykor kevesebb szükség van, mint a beteghordásra, takarításra. Sok a felesleges, s a pályakezdő orvosok olyan tekintéllyel járkálnak közöttünk, mintha éppen velünk szembe kellene megvédeniök diplomájukat. Érdekes, amíg tudomásom szerint a klinika emberhiánnyal küzd,

Győrben örültem, hogy egyáltalán kaptam helyet.

LÁNYAINK CSINOSAK.

Dr. Rapsák Vilmos: Mond-

juk ki egyenesen, ez a munka nincs megfizetve, a jóval képzetlenebb szakmunkás is többet keres. Tarthatatlan állapot, hogy a megszenvedett szakmaért, helyettesítési és más kikalkulált pénzekkel foltozzuk a szülésznők minimális illetményét. A realitások ismeretében nem örülhetünk annak sem, hogy már érettsegihez kötik a felvételt. Az érettségizett lány nehezebben nyeli le a betegek rapliját, nem szeret ágytálazni, betegeket hordani, takarítani — ugyanakkor sajnos nálunk a szülésznő technikai segédmunkákat is végez. És az orvos sem repes az örömtől, ha képzetlen kiegészítő téblábol mellette. A munkaerőhiány idegesszültséget is okoz, a sürgős, gyors beavatkozásoknál fégyelem, precíz munka kell, s nincs idő alapvető dolgokat magyarázni.

Rácz Imréné: Persze, hogy szeretnénk a végzős lányokat fokozatosan vezetni be a klinikai munka ritmusába, de hát nincs rá lehetőség, valamennyi kézre maximális energia jut. A klinika nem termelőüzem, csak nőikkel dolgozik, három műszakban, jelenleg tizenkét órázva — hétvégi szabad napok nélkül, még a rendes évi szabadságokat sem tudjuk a kívánságokhoz igazítani. Lányaink csinosak, férjhez mennek, s féltik házasságukat a folytonos éjszakától, vagy kiveszik a szülési szabadságot, s két gyerek, hat év után már hiába várjuk vissza, más állás után néznek. Egyik probléma szüli a másikat. Ami pedig az orvosok és nővérek kapcsolatát illeti, mindenkinél olyan, ahogyan kialakítja. Hajdanán engem is lekaptak a hét körmőről, ha valami hibádzott a kórteremben. Mégis ha huszonegy évet fiatalodnék, újra kezdeném. Aki ebben a szakmában nem a hivatást választja, aligha bírja ki. Hangsúlyozom, ez nem foglalkozás: hivatás, a szó összes konzekvenciájával. Elvárjuk, elvárják a fegyelmet, az ugrásra kész állapotot, hogy a nővérek disztíngváljanak, mikor van munká és mikor lazítás.

A RIPORT BEFEJEZHE-TETLEN

Aki ismeri a szegedi klinika kórházak helyiséggondjait, nem csodálkozhat a nővérszobák hiányán, mikor betegszoba sincs elég. A mosoda helyett is inkább hazaviszik a lányok tisztitani, keményíteni ruhájukat. De hát a környezet esztétikája messze csak felhangigény. Az alapvető problémák sokkal mélyebb járatúak, a fenti vélemények is legfeljebb gondolatébresztőek. Mennyi klinika, kórház, rendelő: apólonő, védőnő tehetné meg hozzá, jócskán, a magát?

Nikolényi István